

Szerkesztési iroda:

ári-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmontotlen levelek csak ismert
kesektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénsek és
kiadása körüli panaszok bérmentve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3,50

Hirdetmények díja:

6 hasábos petitser egyaszeri hirdetésnél 6 kr. s minden következőknél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr.
Nyílt-tér sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

az

„ALFÖLD”

című politikai napilap

július—szeptemberi évnegyedére

Előfizetési feltételek:

Helyben:

Negyed évre . . . . . 3 ft — kr.
Két óra . . . . . 2 „ — „
Egy óra . . . . . 1 „ — „

Vidékre:

Negyed évre . . . . . 3 „ 50
Két óra . . . . . 2 „ 40
Egy óra . . . . . 1 „ 20

Az előfizetési összeget kérjük Bettelheim-testvérekhez vagy az „Alföld” kiadó hivatalához bérmentett levélben annyival inkább beküldeni, mintán a nyomtatandó példányok száma nem fog az előfizetők számán túlterjedni.

A kiadó-hivatal.

A határvidék polgárosítása.

Pest, június 19.

(a.) Az 1867-ki kiegyezési törvények minden consequentiái megvalósulásukhoz közelednek. Az egyik alapfogdotat, mely egész lényükön átvonul: szent István koronájának területi épségének visszaállítása volt. Minden hazafi érzi, hogy a Kárpátoktól Adriáig terjedő nagy birodalom, melynek részeit nyolcz évszázad jó és balsorsa, a közös fejlődés s rokonvöl kötelékéi fűzők össze, melyeket a természet egymásra utalt, de az emberi szenvedélyek, a közérdekek félreismerése az utolsó időkben fölzaklatott s egymás ellen fordított, csak akkor teljesítheti az élet föltételeit, csak akkor mozdíthatja elő a közös jóllétet és virulást, ha az őket összefűző rokon kapocs új jogi alapra állíttatik s a viszonyokhoz mérten átalakíttatik. Erdély, Horvát-Szlavon ország, Fiume már viszszerültek az anyaország kebelére: még a katonai vigvidék volt hátra, most végre ennek reincorporatioja is eszközösbe vétetett s az illető császári és királyi rendeletek, melyek keresztülvitelére vonatkoznak, már alá vannak írva s részben e lapban is közzé is tetettek.

A határvidék visszaesatolása azonban nem oly egyszerű munka, minő a többi államrészeké volt. Itt a százados katonai állapot az országot oly benső összefüggésbe hozta a bécsi központi igazgatással, hogy e viszonyt egyszerre megszakítani nem lehet, de a lakosok fontos érdekeinek megsértése nélkül nem is szabad. A magyar kormány feladata tehát egyelőre az volt, hogy a tetleges visszakapcsolást előkészítse. Erre vonatkozott a legutóbbi bécsi megállapodások, melyek különböző rendeletek alakjában most kerülnek nyilvánosságra. Ezekben két alapeszmé vonul végig. Az egyik az egész határvidékre vonatkozó rendelkezések oda czéloznak, hogy annak polgárosítását előkészítsék. Ez okból ott provisorium alkottatik, mely azonban később minden nagyobb nehézség nélkül definitivummá fog átalakíttatni.

A polgárosítás keresztülvitelére azon jogkör megszüntetése volt szükséges, melyet a végvidéken a bécsi közös hadügyminiszter gyakorolt. Mint katonai és pedig az egész monarchia védelmére szolgáló terület, a végvidék mindenben a bécsi hadügyminisztérium igazgatása alatt állott. Ezen alkotmányellenes kivételes állás immár meg fog szűnni. A végvidék két rész-

re osztatik, s mindegyik rész számára külön főhadparancsnokság alakíttatik, mely az illető vidék legfőbb közigazgatási közegeül szolgál. A bánati végvidék, mely közvetlenül Magyarország kiegészítő része, Temesvározt, a horvát-szlavon végvidék Zágrábban birandja főhadparancsnokságának székhelyét. Ezenkívül a helyi és megyei hatóságok már most kinevezettni fognak. A végvidék eddigi adminisztrációjának központjai a katonai századok voltak, melyek az önkormányzati élet kifejlődését teljes lehetetlenséggé alakították. A jövőben e századok szintén katonai közegek maradnak, a községekre megy át a polgári igazgatás s egy ezred területén levő összes községek a megyékhez hasonló jogkörű ezredközségeket fognak képezni. A végvidék nagyobb városai királyi vagy szabad kikötő városokká alakíttatnak s önálló hatóságot képeznek.

A létrejött megállapodások alapelveit — melyek részleteit olvasóink kétségkívül elapból már ismerik, melyekre tehát ezuttal ki nem terjeszkedünk — az képezi, hogy a katonai kormányzat a polgári közigazgatástól elválasztassék, azaz, hogy a végvidéken uralkodó s most, midőn az általános védkötelezettség elve az egész birodalomban el van fogadva, teljesen indokolatlan kivételes katonai állapot megszüntetessék. Mihelyt ez el leszzen érve, mi kétségkívül hosszabb időt veend igénybe, a tetleges reincorporatio is meg fog történni. A végvidék egy részével már is megtörtént. A varasdi két határezred, Zengg, Belovár városok, Ivanic erőd, Sziszek katonai község f. évi július elsején Horvátországgal véglegesen egyesíttetnek, mivel ott a polgárosítás s a reincorporatio minden kényelmetlenség nélkül, egyszerre volt eszközölhető. E vidékeken azonnali elfoglalja helyét a polgári önkormányzat; Zengg városából szabad királyi város, a többi vidékekből „Belovár” megye alakíttatik s ott a horvát-szlavon alkotmány július elsején életbe lép.

Ohajtandó, hogy a provisorium a többi részekben, hol a polgárosítást és reincorporatiót előleges intézkedések nélkül egyszerre megvalósítani nem lehet, ne bíjon tulságosan hosszú élettartammal. De már azon körülmény, hogy Andrassy gr. a végleges eldöntést ezen előkészítő stadiumba hozhatta, nevezetes vívmányt képez s biztos kilátást nyújt az iránt, hogy Magyarország óhajai a végvidék ügyében teljesülni fognak. Az utolsó bécsi megállapodások, melyek tartalma a most megjelenő rendeletekbe van átlpántálva, a bonyodalmas kérdést az összes érdekelt felek megelégedésére intézik el. Kimélik, óvják a határvidék lakosságának azon érdekeit, melyek az eddigi állapotokhoz fűződtek. De Magyar és Horvátország jogait és igényeit sem hagyják figyelmen kívül. Megalkotásukkal az Andrassy-kormány határozott diadalt aratott, s ha a közzétett rendeletek erélylyel és lelkiismeretességgel fognak végrehajtatni, úgy biztosan várhatjuk, hogy a magyar korona egyik gyöngyö, a határvidék nemsokára véglegesen vissza kerül birtokunkba.

Arad, június 20.

A francia kormány, úgy látszik, nem érzi magát biztonságban az iránt, ha nem fognak-e Párisban utólagosan ismét zavarok kitörni. A „Times”-nak ugyanis Párisból e hó 15-ről távirják: A jelenleg fennálló csendőrséghez, még egy újabb hadtestet, az u. n. mozgó csendőrokat szándékoznak felállítani. A „Temps” azonban kijelenti, hogy a Belleville és la Villette-ben állítólag kitört zavarásokra vonatkozó hírek a légből kapottak.

A pártok párisi lapjai felhívják a választókat, hogy a pótválasztásokban mindegyikük vegyen részt, és csakis oly jelöltekre szavazzanak, kik határozott programmal lépnek fel.

A Dordogne-departementban egy imperialistikus röpirat kering, melyben az követeltetik, hogy a nemzet általános szavazás által kéreztessék meg.

Frossard bonapartista tábornok megérkezett Párisba.

Párisban a közvélemény mind határozottabban a köztársasági jelöltek felé fordul, vagy legalább is azok felé, kik Thierst a köztársaságnak kísérletképen leendő behozásánál támogatni fogják. A vidéken magától érthetőleg sokkal kedvezőbbül állnak az esélyek, és attól lehet félni, hogy a vidéki-lakosság közönyössége folytán sokan viszsza fogják magukat vonni a választástól, mi természetesen azon pártoknak válandik előnyére, melyek semmiféle izgatási-eszközökkel sem rettennek viszsza. Ezek közt leginkább a bonapartisták tűnnek ki, kiknek jelöltjei minden oldalon felmerülnek.

A kormány, hogy kikerülje a vádat, mintha a hivatalos candidálás rendszeréhez akarna visszatérni, és hogy egyik párttal se szakítson, — külsőleg legalább egészen szenvedélyes magatartást követ; Thiers azonban állítólag még sem mulasztja el, ha személyesen megkérdetetik, egyik vagy másik jelölt iránt előszeretett nyilvánítni.

Azon hir, mely szerint a nemzetgyűlés egy időre el fogna napotlatni, megozafoltatott ugyan; — de a mint ez „Indep.”-nak írják Versaillesból, a képviselők mégis, két vagy három hétre szünetet akarnak maguknak csinálni, és ez alatt Thiers-re egyedül hagyni a kormányügyek intézését.

A „Patrie” a következő közleményt hozza: „Mint biztosat állítják, miszerint Fabrice tbnoknak (a német megszálló haderő főparancsnokának) jelenléte Thiers vasárnapi elfogadásán fontos indokból történt. A tbnok meg volt bízva, Thiersnek azon élénk megelégedést tudtára adni, melyet Bismarck érzett, midőn a commune végéről értesült. A tábornok hozzá tette, miszerint, ha Franciaország továbbra is a nyugalom és biztonság ily biztosítékait — nyújtandja, a birodalmi kancellár rövid idő alatt felállítandja a megszálló-sereg létszámát. E leszállítás a mostani tényleges állomány feleig terjedend.”

Az Orleans- és a Bourbonok közti fusióra vonatkozólag jelentik Versaillesból: Néhányan azt állítják, miszerint Aumale és Joinville hercegek legközelebb találkozni fognak Svájcban Chambord gróffal. Ez, — a legitimista párttal még akkor, midőn választásaik igazolása végett alkudoztak, — köztött megegyezés következtében történt. Mások ismét azt állítják, hogy az Orleans-hercegek a Bourbonokkal eszkelendő fusióról mit sem akarnak tudni; — sőt, hogy a fusio egész eszméje nem volna egyéb, mint választási-maneuvre, melynek az a czélja, hogy a legitimistapártot, mely egy kissé gyengének érzi magát, megerősítse.

A nemzetgyűlés köztársasági-pártja, a választási-izgatásokkal szemben nem tud egyebet tenni, mint különböző választási-manifestumokat adni ki, egy radikális-szelleműt, melyet Quinet, Luis Blanc, Schölcher, stb. és egy kevésbé radikális-szelleműt, melyet H. Martin, Carnot, Dorian stb. írtak alá. Oly választási időkben, mely jobban mint bármikor, szükségessé teszi a köztársasági elemek egyesülését, a baloldal épen, mint a császárság alatt végezé, feloszlatni kezd. Mindkét fractió harczot indít a monarchia ellen, csak hogy a radikálisok a köztársaságot Thiers nélkül, a kevésbé radikálisok pedig est Thiers-sel is akarják. E szakadás mindenesetre csakis a köztársaság elleneinek leendő előnyére.

— A francia nemzetgyűlés baloldali képviselői két manifestumot intéztek a választókhoz, melyekben ezeket erélyes összetartásra szólítják fel a monarchismussal szemben. E manifestum egyike következőleg hangzik:

Kedves polgártársak! Itt a pillanat, amidőn minden francziának ki kell mondania, amit akar, gondol és hisz. Visszavonulni oly körülmények mellett, aminek között jelenleg élünk, annyit tenni, mint a politikai életől lemondani. Mert nem kevesebbről van szó, mint Franciaország ujjáteremtéséről, ez ujjáteremtés pedig töleket indúl ki, azon szavazatoktól, melyeket a választói urnába dobtok.

A monarchia felemelte lobogóját s ez alkalom arra, hogy mi is feleljük a miénknek. Ne engedjétek magatokat elalattatni, nehogy egyszerre monarchiában ébredjétek fel. A monarchismus császárságra s ez menthetlenül újabb örvénybe fogva benünket vezetni; ez örvénytől csak a köztársaság választ el bennünket, ragaszkodjatok tehát ehez, melyen kívül csak bukás várhat reátok a feneketlen mélységbe. Azon pillanatok egyike áll előttetek, midőn a nemzetnek az élet és halál között kell választania. A letűnt különböző kormányformák csak romokat juttatnak eszünkbe, pedig elég a romokból; ragaszkodjunk tehát a modern eszméhez, melynek Szabadság, Köztársaság a neve! Egyedül ez adhatja vissza Franciaországnak az örök ifjúságot! — Versailles, 1871. június 13. Edgar Quinet, Peyrat, Schoelcher, Langlois, Brisson, Tolain, Blanc s többen.

Az „Internationale.”

Alig mulik el nap anélkül, hogy a mindinkább hatalmasabbá váló nemzetközi munkásegyesület életelt ne adna magáról. A „Journ. Genève” a párisi communehoz intézett helyeslő iratot tesz közzé, melyet a romániai Svájc nemzetközi társulatának harmadik congressusa Genfben máj. 17-én állapított meg. A romániai Svájc nemzetköziet, Genf több rendbeli munkásegyletei, Carouge, Chau-de Fonds, Vevay s Monthay sőt a genfi munkások központi osztályának egyik küldötte, Schindler Mária által lévén képviselve, az iratban a commune politikai s socialis programmhoz való hozzájárulásukat fejezik ki. A genfi lap az iratban mondottakat, kapcsolatban az „Egalité”, a nemzetköziet lapjának arra vonatkozólag tett megjegyzéseivel együtt — élesen megfogja.

Az internationale-socialista szövetség fő- és törzsegyesülete, a londoni „Internationale” az „európai szövetség” összes tagjaihoz s az Egyesült államokban lévő társaihoz egy iratot intézett. A terjedelmes okmány a franciaországi politikai eseményeket fejtegeti mult évi szept. 4-től, midőn Páris munkásai a köztársaságot kikiáltották, egészen a commune bukásáig.

Ez irat a Párisban legközelebb folyt eseményekről így szól:

A párisi munkások hősiess önmegelegetésük mellett épületek s emlékek szintén a lángok martalécai lettek. Uralkodói, kik a proletárius mártortestét szétmarczangolták, nem lehetett várniok, hogy házi tüzhelyeik építészetenek érintetlen hagyásához fognak győzelmesen bevonulni. Ha a párisi munkások tettei vandalismus voltak, úgy az a kétségbeesés vandalismusa volt, nem a győzelem vandalismusa, a mint ezt a keresztények elkövették, midőn a pogány régi kor megbecsülhetlen kincseit szétduzták.

Darby érsek valódi gyilkosa Thiers. — A commune több ízben tette azt az ajánlatot, az érseket s a papok közül tetszése szerint kiválasztandókat, az egyetlen Blanquiert kicserélni, ki akkoriban Thiers kezei közt volt. Thiers ezt megtagadta.

Az 1871. év pünkösd vasárnapja után sem béke, sem fegyverszünet nem képzelhető Franciaország munkásai s azok közt, kiknek ez események tulajdoníthatók. . . . Mialatt az európai kormányok Páris előtt az osztály uralom nemzetközi jellegéről bizonyosságot tesznek, a nemzetközi munkás szövetséget, a munka nemzetközili ellenszervezetét a töke kosmopolitikus összeskivése ellenében, e szerencsétlenség fő forrásául kiáltják ki. . . . Szövetségünk a valóságban nem egyéb, mint nemzetközi szövetség a mivel világ különböző országaiban lakó előrehaladt munkások közt. . . . A föld, amelyből e szövetség előre tör, maga a modern társadalom. Verontás nem képes ezt kiirtani. — Hogy ez kiirtás, a kormányoknak mindenek előtt a tökének a munka fölötti szarnokságát — parasita létüknek feltételét — kell megsemmisíteni.

Királyi leirat

1871. évi jun. 8-ról,

a varasdi két határezrednek, Zengg, Belovár katonai községeknél, Ivanic erődnek, továbbá a 2-ik báni határezredbeli Sziszek községnek a katonai kormányzatból a polgári kormányzatba való áthelyezését illetőleg.

Mintán a varasdi két ezredre, Zengg, Belovár katonai községekre és Ivanic erődre, továbbá Sziszek községre nézve immár teljesítve vannak azon feltételek, melyektől 1869. augusztus 19-én kelt kéziratomban több határvidéki kerületnek a határvidéki kapcsolatból való kiválasztását és azoknak a polgári kormányzat alá helyezését függővé tettem, ezennel rendelem, a mint következik:

1. §.

A katonai kormányzatból kikülönítendő határterületnek, ugymint: a varasdi két határegyalogezred, Zengg, Belovár és Ivanic városok, és Sziszek falusi község kerületeinek átvételével, továbbá az e területen létesítendő közigazgatási szolgálat szervezésével és vezetésével egy császári és királyi biztos bizatik meg, kinek hivatalos székhelye Zágrábban lesz.

2. §.

E vidékeken a határvidéket illetőleg egyuttal kibocsátott törvények közül a következőknek, ugymint:

a) a határvidéki államerdőségekből való faizási, legeltetési és erdőseghasználati jogainak megváltását illető határozmányokról,

b) némely határvidéki közigazgatási intézmény módosításáról, és

c) a határvidéki városi és falusi községekbeli szerves intézkedésekről szólók életbe léptetendő, és pedig a b) és c) alattiak azon módosításokkal, melyeket ezen területek polgárosítása szükségessé tesz.

Egyebekben a Horvát- és Szlavonországaiban fennálló törvények és intézmények a lakosoknak az alább következő 13-ik és 17-23-ik szakaszokban biztosított kiváltságok épségben tartása mellett, fokoztatással helyezendők.

3. §.

Az e területeken föllátható polgári hatóságok hivatalának személyzetét, valamint a császári és királyi biztos számára szükséges segédszemélyzetet a császári és királyi biztos javaslatára a közös hadügyminisztérium fogja a határvidéki közigazgatási, orvosi, bírói, építkezési, erdészeti és számviteli ágból kijelölni.

4. §.

Az új közigazgatási hatóságok ideiglenesen a következő szakaszokban foglalt határozmányok szerint szervezendők.

Ezen hatóságok külön hirdetmény által ki-hirdetendő megalakulásának időpontjáig az eddigi katonai hatóságok folytatják hivatalos működésüket, és e vidékek ügyében közvetlenül a császári és királyi biztoshoz lesznek utalva.

5. §.

A varasdi két határeszred „Belovár-megye” ezim alatt megyévé alakítandó.

E megyéhez tartoznak Belovár és Ivanic városok is.

A megyének szervezése és járásokba osztása a horvát-szlavon országgyűlésnek 1870. év decz. 29-ki elhatározásával szentesített, s a horvát-szlavon megyei törvényhatóságok szervezéséről szóló XVII. törvényzikké alapján azon módosítással eszközölendő, hogy a járásokban a politikai közigazgatás teendői a törvénykezési teendőkkel különválva végzendők, s e szerint a politikai járáshivatalok vezetésére nézve a bírói minősítés feltétele mellőzendő. A megyei képviselet az imént idézett horvát-szlavon törvényzikké értelmében alakítandó.

6. §.

Zengg városa szabad királyi várossá és szabad kikötő-várossá alakítandó; katonai Sziszek falusi község pedig polgári Sziszek városába keblezendő.

7. §.

Az adó-nyilvántartást, az illeték-kivetést és beszedést, valamint a telekkönyv-vezetést illetőleg az eddigi az ezredparancsnokságokra s falusi-századokra bízott teendők az új törvényhatóságokra szállnak át, melyeknek az illető adó- és telekkönyvi okmányok átadandók.

8. §.

Mig adóhivatalok állítatnának, a császári és királyi biztos jelöli ki azon adószedő hivatalokat, hová az adók beszolgáltatandók.

9. §.

Az erdészeti teendők a magyar királyi pénzügyminisztériumhoz, az építkezési, közegészségügy-teendők az új törvényhatóságokhoz mennek át.

10. §.

Belovár-megye számára Belovárban megyei törvényszék állítatik.

Minden járáshivatalnál egy bíró alkalmazatik, ki mint önálló bíró működik.

11. §.

Zengg városa számára külön városi törvényszék állítandó; Belovár városa igazságszolgáltatási ügyekben közvetlenül az ottani megyei törvényszékhez, Ivanic városa pedig azon szolgabírói hivatalhoz osztandó, melynek járásában fekszik.

12. §.

Az igazságszolgáltatás ügyeiben, mint másod-folyamodású bíróság: a báni tábla, mint harmad-foku: a zágrábi hétszemélyes tábla működik.

13. §.

A kivált határterület összes bíróságai az ideiglenesen szervezendő új hatóságok megalakulásának napjától fogva (4. §.) a Horvát- és Szlavonországaiban fennálló törvények szerint járnak el.

A határvidékre vonatkozólag a testi fenytetés és a lánczba-verés megszüntetéséről fennálló törv. fenntartatik.

14. §.

Apolitikai és igazságszolgáltatási kormányzatban a horvát nyelv egyszersmind az ügyviteli nyelv.

15. §.

Az új szervezésnél betöltendő hivatali állomások kiválóképpen a határőr-csapatállomány, a határigazgatási, törvénykezési, orvosi és számviteli ágak oly közegeivel töltendők be, kik készeknek nyilatkoznak, horvát-szlavon szolgálatomba átlépni.

Olyanoknak, kik ez osztályokból, ily kijelentés nélkül hivatalból osztatnak be ily állomásokra, a régi viszonyukba való visszalépés egy évig fenntartva marad.

16. §.

Az erdőségi, építkezési és iskolai személyzet, az állatorvosok, kőművesek és ácsok, az ut-és folyam-ügyelés személyzete, mely a felosztandó határterületen jelenleg tényleges szolgálatban van, továbbá azon személyek, — a csapatállományhoz tartozókat kivéve — kik a határvidéki költségvetésből vagy e részek városi jövedelméből nyugdíjat, kegydíjat, províziót és ellátást huznak, végre a papság fizetése a határvidéki javadalmozásból az illető magyar-horvát-szlavon királyi országos pénztárak terhére átvendők.

Az említett hivatali és szolgálati ágak összes alkalmazottjait egyenlőre az őket jelenleg illető nyugdíjak, és az özvegyeiket és árvaikat illető ellátási igények fenntartása mellett hivatalaikban megahagyandók.

17. §.

A határvidéki kaposból kilépő, s a bekezdésben említett határvidékek összes lakosai a polgári kormányzat alatt is teljes korlátlan tulajdonjogában maradnak mindazon föld- és ingatlan birtoknak, melyet a cs. és kir. határvidékekre nézve fennálló törvények alapján szereztek, — oly módon, a hogy az a telekkönyvbe, mint tulajdonuk beírva legyen.

Ez áll egyenlőre személyek, családok határvidéki házközösségei, valamint egyházi és világi testületek föld- és ingatlan birtokáról.

Ezek tehát föld- és ingatlan birtokuk, valamint minden erre vonatkozó jogaik zavartalan élvezetében megmaradnak.

18. §.

Ezen föld- és ingatlan birtokért, valamint a jelenlegi határvidéken később szerzendő birtokért a határvidékből kilépő területek lakóira, a polgári területbe való bekebelezetésük után is, soha és semmi ürgy alatt, semmi néven nevezendő föld- vagy munka-megváltást, illetőleg a földbirtokukat eddig terhelt közmunkáért való kárpótlást róni nem lehet.

Szintugy mentesek maradnak ezek minden, a horvát-szlavon földterhermentesítési alaphoz fizetendő pótléktól is.

19. §.

Azon erdőségi szolgálat-megváltás kereszttulviteléig, mely az általam az 1871. évi június 8-án a cs. k. határvidékekre nézve kiadott törvény alapján a határvidéki államerdőségek felének kiválasztása és a szolgálatosok tulajdonába adása által eszközölendő lesz, az erdőségi szolgálati jogok jelen mértéké a katonai határvidékből kilépő területeken fenntartatik és a szorgalmasoknak egész kiterjedésben biztosittatik.

20. §.

A kiválasztandó határvidékek határ-erő-házközségeit és egyéb lakosait az adózásra nézve ille-

tő összes kedvezménye ezen kerületeknek a polgári kormányzatba való tényleges átmenetelének napjától fogva további rendelkezésig fenntartandók és három év lefolyása előtt csak annyiban változtathatók, amennyiben az a katonavidék többi részeiben történik.

Szintugy a só és a dohány kiszolgáltatását, valamint a dohánytermesztést illetőleg is az eddigi árak és adagmértékek alkalmazásában tartandók.

Hogy e tekintetben minden tévedés megelőztessék, a hatóságok azon eddig kötelezve volt házközösségeket, melyeket az ezen §-ban említett kedvezmények törvény szerint illettek, nyilván tartani tartoznak.

21. §.

A volt határvidéki kerületek községeknek biztosittatik az, hogy a katonai kormányzatból a horvát-szlavon királyi állam-igazgatásba átszár-mazó épületek közül azok, melyek a közigazgatási és törvénykezési hatóságok céljaira nem használatnak, kórházak, közszékhivatalok stb. föllállítására s egyéb közcélokra a községeknek ingyen át fognak adatni.

Különösen pedig Zengg, Belovár és Ivanic városok azon biztosítást nyelik, hogy a katonai községi jövedelmekből állított összes és minden rend-beli épületek ugymint tanácsépületek, polgármesteri és tisztviselői lakházak, iskolák, plébániák, egyházak, kórházak, istállók stb. a hozzá tartozó telkekkel együtt teljes tulajdonuknak fognak elismertetni.

22. §.

Szintugy biztosittatik a határvidékek kapcsából kilépő összes kerületek lakói arról, hogy azon összegek, melyekkel eddig a hadügyi kincstár közhasznú intézetek, iskolák és kórházak fenntartásához járult, további intézkedésig és legalább is még 3 éven át hasonló célokra a horvát-szlavon királyi pénzügyek költségein ki fognak szolgáltatni.

23. §.

Minden vallási-, iskolai-, alapítványi-, egyházi-, kórházi-, menházi-, gyámolítási-, szepítési-, egyleti, s bármi néven nevezendő községi vagy társasági alapok, melyeket egyes községek vagy egyes kerületek községei in concreto birnak, továbbá minden egyéb községi vagyon, valamint a községek területe azoknak a polgári kormányzatba való átlépése után is, az alarak fölötti háborítlan önrendelkezéssel együtt a tulajdonképeni rendeltetés határozmányai szerint minden időkre biztosítva maradnak.

24. §.

A kiválasztandó kerületek mindazon család-jai, melyek nemességi oklevelek birtokában lévén, nemesi állapotukat és nemességük fokát bebizonyítani képesek, a polgári kormányzat alatt mindazon előjogokban részesittetnek, melyek magyar-horvát-szlavon királyságban más nemesi családokat illetnek.

25. §.

Mindazon kötelezettségek, melyeket a katonai kincstár szerződések folytán harmadik személyekkel szemben vállalt, valamint mindazon jogok, melyek ily szerződésekkel a katonai kincstárba hármanak, a mennyiben aszerződések tárgya nem vonatkozik a határőrcsapatok katonai szükségleteire, a horvát-szlavon kormányra származnak át.

26. §.

A kiválasztandó határvidékből római katolikus és görög katolikus plébániákban való plébános állomások betöltésénél gyakorlandó kegyuri és adományozási jogokat illetőleg, a megfelelő javaslatokat az illető püspökmegyei hivatalokkal történt előleges megállapodás után, a horvát-szlavon kormány eldöntéséig végett hozzám fogja felterjeszteni.

meke, Jézus isteni erejét erkölcsi tudományának fenségében keresik.

Jézus erkölcsi tudománya nem választott népnek, hanem az emberi nem számára van írva, mert minden ember erkölcsi lény, Jézus nem lehetett más, mint ember, mert különben emberi erővel az ő isteni tetteit emberek nem követhették. Hiszik a lélek halhatatlanságát, azaz, az erkölcsi igazság, a szellem örökké való. Ez az unitáriusok hitelve.

Templomjukban nincs kép, sem oltár, csak egy orgona, egy szószék és a hallgatók számára padok. A templom közepén egy térség, melyen az urasztala áll. Papjaik sötét fekete palástot öltenek isteni tisztelet alkalmával, egyéb időben polgári öltözetben járnak. Isteni tiszteletük igen egyszerű — énekek kezdik meg, melyet ima követ a szószékről — azután rövid közének s az egyházi beszéd. A beszédet megint ima és ének követi. Ennyiből áll az egész. A külső ceremóniának nem barátjai, azt tartják, hogy az embernek bensőleg kell fényesnek lenni, nem külsőségekben. És ez jellem is az unitáriusoknál.

Imájukat mindig e szavakkal végzik: „hallgass meg minket imánkban isten, a Jézus által kérünk.” Tehát nem a „Jézus érdeméért” kéri istent, mert másnak érdeme nem palást arra, hogy az én bűnöm eltakarassék. Apám bűnéért az én jó cselekedeteim nem érdemelnek büntetést, viszont apám erőnye el nem takarhatja bűnemet. Krisztus csak közben járó Isten és az emberek közt, azaz „Krisztus által” kéri valamit — úgy értelmezik — annyit tesz, mint „Krisztus tudományának szellemében.”

Urvacsora alkalmával az urasztala köré állnak a templom piaczn a kenyeret és bort vesznek. Ezen urvacsoránál a kenyeret és bort semmiben sem különböztetik meg az otthoni kenyértől és bortól; az nem testvér, sem vérére nem változik Krisztusnak, hanem csak egy emléke Jézus utolsó vacsorájának. És ezt az unitáriusok Krisztus iránti szeretetből teszik emléküli csupán. Semminemű babonát, lelki mistificációt nem hisznek. Nem hisznek az előre elrendelésben (praedestináció). Mert az ítélet csak tett után következhetik. S különben is e tévtant az emberi erkölcsi fenség gyilkosának tekintik, mert eszerint az embernek közönyös dolga van bármit is tenni, hisz

27. §.

Végül, hogy a kikülönített határvidékek lakossága haladéktalanul részesüljön az állampolgári jogok legfontosbikának gyakorlásában, elrendelem, hogy már a legközelebbi országgyűlési üléséig az említett határvidékeknek képviselői a horvát-szlavon választásokról szóló, és 1870. évi szept. 12-én kelt elhatározással szentesítet III. t. cz. értelmében meghivassanak.

28. §.

Zengg városa a horvát-szlavon országgyűlésen már képviselve lévén, azon határterületből még küldendő:

Belovár megyéből	8
Belovár városából	1
Ivanic városából	1
együtt	10 képviselő.

29. §.

A választási jogot és a választási eljárást illetőleg a horvát-szlavon választásokról szóló, és 1870. szeptember 12-én kelt elhatározással szentesített III. törvényzikké határozmányai megfelelő módon alkalmazandók.

A határvidéki csapatállomány, a határvidéki közigazgatás, a hadbíró, a katonai-orvosi és csapatszámviteli tisztí testület tényleg szolgáló tisztjei azonban, valamint a tényleg szolgáló orvosok és a hadsereg és hajóhad tényleges állományához tartozó hivatalnokok nem választathatók; választó-jogot pedig csak földbirtokosi minőségben, s így is csak fölhatalmazottak által gyakorolhatnak.

Tényleges szolgáltatattal behívott legénység a választási jog gyakorlásából teljesen ki van zárva.

30. §.

A választások az ideiglenes közigazgatási hatóságok alakulásának megtörténte után azonnal kihirdetendők és a cs. kir. „biztos” vezetése alatt eszközölendők.

Kelt Bécsben, 1871. évi június hó 8-án.

Ferencz József, s. k.
Gróf Andrássy Gyula, s. k.
Gróf Pejácsevich Péter, s. k.
Bedekovich Kálmán, s. k.

Folytatólagos sorozata.

Szabad királyi Arad-város közönsége részéről, május hó 21-dikén, d. u. 5 órakor tartandó rendes közgyűlés tárgyaitak:

(Vége.)

26. Folyamodványa özv. Papp Jánosné szül. Szabolyevits Szidóniának, néhai férje 3 havi fizetésének részére leendő utalványozása iránt.

27. Folyamodványa özv. Szálinger Nándorné néhai férje 3 havi fizetésének részére leendő utalványozása iránt.

28. Folyamodványa Duzsek István h. kiadónak részére a kiadói rendes fizetés és irodai jártékok utalványozása iránt.

29. Folyamodványa Hojka Péter városi borbórónak nyugdíjaztatása iránt.

30. Ambrozó István volt városi alhaszonbélőnek kérvénye töle állítólag jogtalanul behajtott haszonbér, kamat és végrehajtási költségek visszatérítése iránt.

31. Winkler Vilmos előterjesztése a Tököl-térnek részben általa teljesítendő kiköveztetéséről, illetőleg 1107/1054 sz. a. kelt végzés 4-ik pontjának megváltoztatása iránt.

32. Alsó-molnáruceai lakosok kérelme, utcák rendezése tárgyában.

33. Lővészegylet kimutatása a kiserdei 1870. évi jövedelmek és kiadásokról.

34. Földmívelés-, ipar- és kereskedelmi magy. kir. minisztérium körrendelete a szerb-tövös kiutalása tárgyában.

számára úgy is előre el van rendelve előlegesen jutalom, vagy büntetés.

Temetésük rövid és egyszerű imával történik. Kiváló személyeknél a halottat templomba viszik s ott egyházi gyászbeszédet hallgatnak felette. A halottat éjszaka vicszartják, vallási énekekkel.

Temetés után a halottas házánál gyász torokba tartanak. Semminemű jelvényül keresztet nem használnak. Sirkövek oszlop vagy piramis alakú. Házaságnál, melyet mátkásítás előző meg egyszerű ima az egész szertartás. Más vallásoknál a ceremónia egészen más. Az elvált az eszperes elnöklet alatt történik egy lelkesedéssel álló egyházi ténylegnek, mely örökre felbontja a férj és a közt levő frigyet. Az elvált gyorsan véget ér.

Keresztelés alkalmával a lelkész a csecsemő fejére vizet önt e szavakkal: „Keresztellek téged atyának, fiúnak és szentléleknek nevében,” azaz az istennek, Jézusnak és az erkölcsi fenségnek nevében.

Az unitárius ember legkevésbé felekezeti. Sok községeknek csak egy temploma van, a lakói pedig unitáriusok és reformátusok. Nem botrányoznak meg, ha a református lelkész ugyanazt a szószékről hirdeti az isten igéit, honnan az unitárius. Nem üldözik meg, hogy szomszédja más szavakkal imádjja istent, más gondolatokkal fejti ki vallásos érzelmeit; s a kezekre is istennek szabad akarattal és gondolkodással bíró győelmek keresi. Nincs esztelenkedés volna a gondolatok felett uralkodni akarni. Minden felekezetnek isten fiai, emberek vannak. Mert melyik ember nem ajándékozott meg isten képméke másával, lelkével és észszel? Ha igen, akkor a felekezet egyenjogú s különbség csak névben állhat.

Jellemzi az unitáriusokat a munkakedv, a székelyek és erőnye, a vendégszeretet s a roppan adozatkétség. Templomukat, iskoláikat, egyházukat, lelkesedéssel, tanítóik fizetéseit mind a hitván adozatkétsége tartja fenn. Zsuki megtagadta magától a kényelmet, s emelte a kolozsvári főgymnástom a templom alapítványokkal, Martinyics, (lengyel fő ur), Fehér Márton, Konez, Jóbágy — de minek is egyeznek? Sorba kellene számlálnom a hivatkozottakat. Mindeniknek az az érdeme. A gazdag aranyával, a szegény krajczárja egyensúlyban van. Könybe lábad ember szeme a lelkesültségen! Csak a mult évek

TÁRCZA.

Az unitáriusok.

Fel sem vettem volna tollam, hogy az unitáriusokat ismersem, — írja Nagy Tamás az „Ellenőr”-ben — ha többek által fel nem szólítottam volna, s ha nem volnék meggyőződve, hogy e derék vallásfelekezeteket mennyire félreismerik, vagy róluk épen mitsem hallottak. Mondjuk ki nyíltan, bár megbotrányoztat, még magasb körökben is ismeretlen az unitárius név, pedig a biztos előhaladás alapja az, ha egymást ismerjük.

Az unitáriusok vallásfelekezete azon tösgyökeres 60,000 székelyből áll, kik leginkább háromszéken, Udvarhelyszéken, Marosszéken, Aranyos- széken s Erdélynek vármegyéiben laknak, mint egy beékelve a többi vallásuk közé.

Ezen vallásfelekezetet Sossin, Faust és Lelius testvérek alapíták Olaszországban a reformatio időszakában, hogy észszel és lelkiismerettel meg egyező s így legistább vallást teremtsenek a tévelygő népnek. Alig kezdettek azonban nemes munkájukhoz, a szentszék (inquisitio) életükre tört s a hitforradalmárokat részint legyilkoltatá, részint szétészorátá egész Európában. A bujdoklás által menekülők üldözött apostolai lettek az új vallásnak. Legtöbben Sossinnal Lengyelországba menekültek, hol Krakóban szervezkedve, nagyszámú követőkre találtak. A lengyel király sem volt idegen tőlük, sőt udvari orvosa a halhatatlan emlékü Blandrata György, unitárius is volt.

Mínthogy pedig a lengyel királyi udvar Kasmir leánya Isabella által az erdélyi fejedelmi udvarral szoros viszonyban állott, úgy, hogy sok lengyel főúr volt Erdély magasb hivatalnok, mint egy kínálkozóan látszott az alkalom az unitáriusok erdélybeni terjesztésére. A lengyel unitáriusok ezt meg is ragadák, s a király közbenjárásával Blandratát az erdélyi fejedelmi udvarba küldötték, mint udvari orvosi minőségben, ki itt megismerkedve az erdélyi lengyel főúrrakkal, igyekezett őket az unitárius vallás számára megnyerni. Tapintatos eljárását siker is követé, mert a lengyel főúrok nemcsak hogy segélyüket biztosították, de a fejedelem előtt nyíltan fölléptek, s a fejedelmet is megnyerték. Fődolgoz volt most az unitárius val-

35. Pest-Pilis és Solt t. e. vármegyék közönségének átirata, mely mellett az 1868. évi 38. t. cz. 14. és 124. §-ának módosítása végett a képviselőházhoz tett felterjesztését támogatás végett megküldi.

36. Nagy-Bánya sz. kir. bányaváros átirata, mely mellett a területén életbe léptetett nyugdíj-alapszabályokat használat és hasonló intézkedés végett megküldi.

37. Esztergom megye átirata néhai báró Eötvös József hátrahagyott családja számára az érsei uradalom országos költségen leendő megvétele tárgyában a képviselőházhoz terjesztett kérvényének pártolása iránt.

38. Győr vármegye közönségének átirata a népoktatásnál szóló 1868. évi 38. t. cz. módosítása tárgyában a képviselőházhoz terjesztett kérvények pártolása iránt.

39. Temesvár sz. kir. város közönségének átirata az országos dologház tárgyában a képviselőházhoz tett felterjesztésének támogatása iránt.

40. Veszprém város átirata, mely mellett m. é. hivatalos működéséről szóló jelentését megküldi.

41. Bakabánya város közönségének átirata, a képviselőházhoz a magán-kórházi tápdiagnak a vagyontalanok után a városi pénztárból fizetése és az állampénztárába fizetni rendelt pénzbiroságok törvény általi megszüntetése tárgyában felterjesztett kérvények pártolása iránt.

Táviratok.

Flórencz, jun. 17. éjjel. Az „Opinione“ Bertole- Viale tábornok küldetésére vonatkozólag írja: Antonellinek egy titkára ment tegnap Bertole- Viale tábornokhoz, s körül vele, hogy a pápa nagyon meg van hatva Victor Emmanuelt király udvariassági ténye által, s kéri a tábornokot, legyen tolmácsa ezen érzelmeknek a királynál. A titkár hozzátéve, hogy a pápa, kinek egész idejét a küldöttségek fogadása vévő igénybe, — a tábornokot nem fogadhatja el; mindazonáltal a tábornok küldetését betöltöttnek tekinti. — Bertole- Viale tbnok ma reggel visszatért Flórenczbe.

Flórencz, jun. 17. éjjel. A „Gazetta d' Italia“-nak egy római levele jelenti: Az angol királynő tudatja a pápával egy hozzá intézett sürgönyben, hogy az ő tiszteletére ünnepet rendelt, megparancsolá, hogy jun. 16-ka az egész királyságban megünnepeltessek.

Berlin, jun. 18. A császár az orosz császár látogatására holnap Emsbe megy. — Albrecht herceg (az atya,) kita bevonulási ünnepély alkalmával gyenge szélütés környékezett, már jobban van.

Bécs, jun. 19. A „Presse“ jelenti Nápolyból: Galló érsek elfogatott. Mint mondják, egy borbonista összeesküvésre vonatkozó iratokat találtak nála. Sok házmotózás és elfogatás eszközöltetett.

Nápoly, jun. 18. A tengerészeti kiállítás az osztrák-magyar tengerészet panczélos hajók mintázatáért aranyérmét kapott — A Vezuv ismét mozog.

Konstantinápoly, jun. 18. A sultán megérkezéseére vonatkozólag fenntartás mellett már közlött hírek nem erősítettnek meg; annyi azonban való, hogy a kormány az ő török párt összeesküvésének jutott nyomára; a közelebbi tűzvészek is innen származtak.

München, jun. 18. Mint mondják, a miniszter-váltás egyelőre el van mellőzve: — azonban a minisztérium állása precarius; szó van a Lutz-minisztériumról.

Bécs, jun. 19. A „Wanderer“ jelenti Szent-Pétervárról: Peró Matanovitz, montenegrói szerdár, — és társa, Luka Vukalovich, Konstantinápolyból ide érkeztek. Egy ismétli mozgalom kitörését Montenegróban közel állónak tartják.

ben kellett egy algyimnasiumot a tanulók szaporodása következtében szélesíteni — de honnan, miből? Az unitáriusok kincstára csak az áldozat készség. S a szükségérzet bekopogott mindenek ajtaján.

Mindenki megkereste tárczáját. A polgárok egyrésze fát, másrésze követ, téglát, meszet hordott, másrészt kézimunkát ajánlott fel, harmadik rész pénz gyűjtött. A szegény tanulók az iskolában tán nem vették észre a szükségét? Nem ettek néhány nap reggelit s a kenyér árát iskola építésre ajánlák. Ott áll e lelkes tett példa gyánant az ország előtt a „Kolosvári Közlöny“-ben, de áll a tudomány tiszteletére emelkedő palota homlokzatán is. Az ilyen szellemű nép nem veszhet el soha. Az ilyenekkel áldás és béke jár. Sok irni való volna még itt, de túlhaladná feladatomat.

Az unitáriusoknak négy al- és egy főgymnasiumok, egyéni képezdékük és egy theologiai akadémiájuk van. Algyimnasiumuk Kolozsvárt, Tordán, Székely Keresztúrt és Torockón van, főgymnasiumuk, képezdékük és theologiai akadémiájuk Kolozsvárt van. Nincs unitárius község, melyben lelkes és tanító ne volna. Olvasni és irni nem tudó ember az unitáriusoknál felelt ritka.

A nevelésnél az érteleme, szabad szellemre és hazaszeretetre fektetnek főszulvt. Hogy a tanulók emberi méltóságukra ébredjenek, tanítják, hogy: „Az ember szabad lény, avégre teremtvé, hogy képezze magát, s ön sorsát elhatározza; bensőleg össze van kötve a természettel, de nem rabszolgája; még szorosabban az Istennel, de még Istennel sem rabszolgája, mert van hatalma teremője iránti kötelességeit teljesíteni, vagy megtagadni.“ Az emberi méltóságról pedig: „Az emberi méltóság parancsoló tekintéllyel kiáltja nekem, hogy ember társam ép oly becses, mint én; jogai ép oly szentek, mint enyém. Azt parancsolja nekem, hogy minden igazságot fogadjak el, bármennyire ellenkezik is kevélységgel, és minden erényt gyakoroljak, habár összeütközik is érdekeimmel, és felhív, hogy szeretettel örvendezek annak, ami szép, jó, szent és jótékony, bármint lényben találhatók is ezen tulajdonságok. Ez az emberi méltóság az istenség szikrája az emberben.“ S midőn az unitárius tanuló tanáraitól azt hallja, hogy mindenben meg van ez az emberi méltóság, vajjon nem boldog-e, hogy öntudatra ébredhet könnyen, s hogy

Olmütz, jun. 18. A német-morva pártok gyűlésének megnyitására 150 résztvevő érkezett. Elhatározták a következőket; egy heti lap mint pártközlöny kiadása; a legnagyobb befolyás a népiskolákra; végre az iskolatörvény melletti pártoskodást, és előlegezést egyetek javára.

Versailles, jun. 18. Gr. Bourgoins hágaik követté nevezetett ki. A „Journ. Off.“ az angol sajtó egy részének magatartása ellen fordul, mely a háboru kezdete óta rendszeresen gyalázta és rágalmazta a francia kormányt és hadsereget, és a commune büntényét mentegeti.

A hiv. lap értesül adja, hogy az ily támadások forrását könnyű kitalálni; és az ily eljárás nyilvános gyaláznak és tiszteletlenségnek jellemzi.

London, jun. 19. Három feni betört a mallowi katonai hadszertárba, honnan 150 fegyvert vittek el: az örök löttek, de a féniek elmenekültek. 40 fegyver megkerült; öt gyanus egyén elfogatott.

Brüssel, jun. 19. A pápai jubileum alkalmával a kormány zavargásoktól tartván, a csapatok consignáltattak és intézkedések tettek a netaláni zavargások elnyomása végett.

Brüssel, jun. 19. A pápai jubileum alkalmával több házak kivilágítottak. Este pápaellenes tüntetések történtek és néhány kivilágított ház ablakai betörtettek. — Számos csendőrök állítottak fel az egyházi épületek előtt; több egyén, kik a deákok gyűlhelyét megtámadni akarták, elfogattak, számos személy olasz színeket viselt.

Legujabb.

Páris, junius 18. Pyat Félix kime-nekölése Franciaországból bizonyosnak tűnik fel. Halljuk, hogy papnak öltözködve hagyta el Párist, fején hatalmas tonsurával; 24-én Nogent-sur Marneban mondott misét, 28-án pedig Villeneuve St. Georgesban. Így folytatta útját keresztül az országon s menekült Svájcba.

La Cécilia Londonban van. Vicennesből porosz tisztiegyenruhában sutlevekkel a német vonalon akadálytalanul áthalolván Berlinbe, onnan Stockholmba s így Angliába ment.

A commune 88. zászlóaljának három tisztje után már rég szagláltak a rendőrök, míg tegnap reggel végre előtalálták őket a katonai szertár padlásán. Egyik elrejtőzések egy zsák kétszersültet kapott vállára s a három felkelő ezzel táplálkozott hetek óta.

A sz. Péter tér egyik kis házában igen fontos papírok nyomára jöttek; ezek közt van Paris földalatti tervrajza is az aknák és pokolgépek elhelyezésének feltüntetésével, melyeket a commune a csatornában elhelyeztetett.

Bécs, jun. 19. Az „Osterr. Corr.“ Konstantinápolyból azon hírt veszi, hogy a porta és alkirály közötti viszony ismét a legbarátságosabbá vált s a felmerült nehézségek kölcsönös engedékenység folytán elhárítottakul tekinthetők.

Bécs, jun. 19. A görög király ma indult innen Emsbe, miután Beust grófot egy háromnegyed óráig tartó látogatással tisztelte volna meg.

Róma, jun. 19. Porosz-, Orosz- és

tehetségeit erővel fokozhatja? Az unitáriusok csak hazájukra s szabadságukra féltékenyek.

Az ifjuság figyelmét különösen az irodalomra szeretik fordítani. A klasikus költők műveit elragadó lelkesültséggel tanulmányozzák. Szé onnan van, mert tanáraik többnyire irodalmi férfiak, és a szó igaz értelmében erős tollal bírnak. Említsem-e Brassai Sámuel, Kriza Jánost, (püspök) Kovács Antal, Jakab Eleket, az ország híru szónokot Ferencz Józsefet (főpap), — Mikó Lőrinczet, Benczedy Gergelyt (igazgató tanár), Buzogány Aront, Marosy Gergelyt, Simon Domokost, Pap Józsefet, Nagy Lajost stb.

Az ifjuság könyvtárakkal bir. Önképző egyleteket alakít, lapokat szerkeszt — szavallatokat tartanak, pályázatokat nyitnak s erre megemlítettő, hogy a pályadij egyszerű elismerés és jegyzőkönyre vételben áll. És lelkesültek-e az Olimpiai játékoknál a cserkoszorúért jobban, mint itt. Az ifjuság egy „Remény“ című szépirodalmi könyvet bocsátott sajtó alá ez évben Kolozsvárt ez nem első munkájuk.

Az unitárius egyházat egy egyházi és világi férfiakból álló egyháztanács kormányozza, melynek feje a püspök. Minden egyházi törvényt nyilvános zsinaton szoktak hozni, melyet minden három évben tartanak. Utóbbi nagy zsinatokon, hol az északamerikai, kalkuttai és angliai unitáriusok is képviselve voltak, az unitárius vallás három százados fenállását ünnepelelt meg Tordán.

Az erdélyi unitáriusok szoros összeköttetésben állnak az angliai és északamerikai unitáriusokkal. Angliából az ottani egyház gyakran egy-egy követet küld Erdélybe, ki tudomást szerez az erdélyi unitáriusok helyzetéről, s olykor segélyt is ad. Az unitárius tanárok a londoni egyetemen készülnék tanári pályára, részint az erdélyi, részint az angol unitáriusok által alapított ösztöndíjakból.

Ezekben próbáltam halvány képet adni az erdélyi unitáriusokról. Mindenki láthatja, hogy eloszlik a vád, melyet e derék vallásfelekezetre az előítélet, vagy tán az irigység költött.

Angolország állítólag kijelentették, hogy csak egy-egy követet küldenek ide, még pedig az olasz királyi udvarba, ki előforduló esetben a vatikánnal felmerülő funciókat is végezze. — Azon ajándékok összes értéke, melyeket a pápa jubileuma alkalmából kapott, 25 millió frankra becsülitetik. — A württembergi királynő aranyban 200,000 frankot ajándékozott, Amerikából pedig 50,000 font sterling érkezett aranyban.

Brüssel, jun. 19. A rend fenntartása végett Bayonetteből ide kellett hozni a polgárőrséget. A néptömeg közé vegyült az Internationale több tagja, s több sérülés fordult elő.

Moszkva, jun. 19. Az itteni „Wiedomosti“ az osztrák vörös könyvnek minden Oroszországra vonatkozó szavát fenyegetésül tekinti.

Karlsruhe, jun. 19. A diadalünnep alkalmából Devrient egy szindarabot adott elő, melyben a legkiméletlenebb kifakadások fordulván elő a Habsburgok ellen, az osztrák követ tiltakozást adott be.

Flórencz, jun. 19. Azon hir, mintha Hyacinthe atya elfogadta volna a csallhatlansági dogmát — a jésuiták koholmánya.

Nagyvárad, jun. 19. Biharmegye bizottmánya mai nap tartott közgyűlésen a bizottmányi tagok, s különösen a baloldali párthoz tartozók rendkívüli érdeklődése között Tisza Kálmán indítványa folytán elhatározatott, hogy az 1870-dik évi 42-ik törvényezikk kötelezett végrehajtásához hozzájárul a megye közönsége, azonban azon elvi fenntartással, hogy az e törvényynyel szemközt már kimondott álláspontját továbbra is megtartja, s a jövő bizottmánytól elvárja, hogy ezen, hatásaiban mindenestre káros törvény megváltoztatása végett egy a hongyüléshez, mint a szomszéd törvényhatóságokhoz átír. A szervező bizottmány 144 tagból, minden érdeket kielégítőleg választatott meg; üléseit akkor fogja megkezdeni, a midőn a felkért minisztériumtól törvényeszéki beosztás stb. leérkezik. Gyűlés vége fél 11 órakor.

Ujdonságok.

* Reményi Ede hangversenye junius 24-én (szombaton) menend végbe a „Fehér-kereszt“ nagy teremében. A kitűnő műsorozatot közelebb egészen közelndjük, most csak annyit említünk föl, hogy Pichler József és Klein Samu urak abban közreműködni fognak és hogy jegyek előre Bettelheim testvérek könyvkereskedésében válthatók. Az árak következők: körszék 1 frt 50 kr., számozott szék 1 frt. A ritka műélvre ismételve figyelmeztetjük művelt közönségünket.

* A pesti journalisták egy magyarosodási kört szándékoznak alakítani, mely kör solidaritása tenné magat a vidéki journalistikával, s közösen oda működne, hogy a Pestre jövő vidékiek minden német vendéglőt, boltot, társulatot stb. kerüljenek.

* Egyenes szállítási árszabály a külföld felé. A tiszavidéki vasutársaság minden vonalai közt egyrésztől, és Drezda közt via Czegléd-Marchegg-Brünn-Bodenbach másrésztől, jun. 10-től érvényes egyenes szállítási árszabályt hozott be, minek a kereskedővilág, melynek a különböző árszabályok annyi akadályt gördítettek útjába, bizonynyára örülni fog. A többi magyar vasutársaságok kétségkívül követni fogják a tiszavidéki társaság példáját.

— Szerény hadvezér. Moltke, a német vezénykar főnöke Redwitz Oskárnak, ki őt egy szép költeményben magasztalá, következőleg válaszolt: „A költőnek szabad a pazarlás szörja a gyémántot és a gyöngyöt, az ég csilágát és a föld virágát, és a dicséretet is pazaron osztogatja. Ily értelemben fogom fel, hogy ön engemet a mult nagy férfialval hasonlít össze. Mert azok nagyok voltak a szerencsétlenségben is, mi nekünk csak szerencse kedvezett. Nevezük ezt már most esélynek, szerencsének, sorsnak vagy az Isten intézkedésének, az egyének maguk nem tesznek mindent, s ily óriási eredmények lényegökben azon viszonyok születtjei, melyeket sem teremtünk, sem nem uralunk. Hadrián pápa, e nagy, de szerencsétlen férfiú sirkövére ezt íratta: „Mily különbséget tesz az, minő korszakba esik működésünk!“ A viszonyok legyőzhetlen ellentállásán már sok derék ember törekvése megtört, míg a kevésbé derék kedvezőbb viszonyok által hordoztatott.

* A m. k. államvasutak losoncz-zólyomi vonalát vasárnap adták át a közforgalomnak, az egész vidék s a szliáci fürdővendégek végtelen örömére. Az első vonaton, mely a kocsik hosszú sorából állott jelen volt Weninger, az államvasutak igazgató tanácsának elnöke, Stempf főigazgató s több más műszaki ember és meghívott vendég. Losonczon, hol az ebédelő állomás van, Forgách Antal gróf várta az érkezőket s itt hozzájuk csatlakozott. A zászlókkal és lomb koszorúkkal diszitett vonat ebéd után Zólyomfelé haladt. A losoncz-zólyomi újon megnyitott vonal hegyi pálya jellegével, nevezetesen emelkedéssel, alagutakkal bir. A pálya legszebb része kétségkívül a Lónyabánya és Krivány állomások között fekvő vonal. A vasut itt, hol 70—80 láb magas töltésen, hol még magasabb sziklabevágásban halad s ezen pályarészen van a két alagut is; az első 100 méterre, a második 360 méterre hosszú. A vasut itt majd

mindenütt az országot mellett halad, de az országot utol nagy mélységben fekszik a vasut mellett, hol felemelkedik a vasut fölé. A völgyben patak foly; jobbra pedig a hegyoldalt pompás bükkerdő borítja. Zólyomban a vonatot roppant néptömeg várta zenezóval. Igen számosan jöttek Besztercebányáról és Szliácsból is s az érkezettek 70—80 kocsii kíséretében átrándultak a kellemes Szliácsra.

* A boldogságos szüz Szlavoniában. Szlavoniából írják nekünk: Sajnos, hogy egy szomorú adatot kell szolgáltatnom népünk hiszékenységehez: Gát községben Donmi Miholjactól háromnegyed órányira néhány hét óta egy nő tartja tévhitben a népet csodás események elbeszélésével, elannyira, hogy már messze elterjeszték a híret, hogy itt van az új szüz Mária, ki a szegény népet tanítja, s a betegeket is meggyógyítja. Már betegeket is visznek a nőhöz, ki vagy család, vagy rajongó. Rajongónak lehet mondani, mert hatalmasan lelkére beszél a népkre a cifra ruhák és gyárak ellen, melyeket lerombolni istenes munka. — Az egész környéken nincs gyár, s a szegény nő is csak talán hallomásból tudja, mi a gyár. Hogy miként jutott a nő prófétai hivatásához, azt egy hívő, ki személyesen látta az új Máriát, így beszéli el levelezőinknek: Gát községben egy 30 éven felül álló leány már több évvel ezelőtt megvakult és Isten erkölcsös magaviseleteért visszaadta neki szemvilágát. Midőn a mult ősszel az ég vörös volt, (az északi fényt érti,) isten magához hívta az égbe. — A leány imádkozott és mindig fölebb emelkedett a földről. Egyszerre csak a magasságból lelégtatnak neki egy „svidnyak“-ot (magyarul láb-ralvaló nadrag), azon mászt meg magasabbra. A svidnyak végére érven tovább egy fonalon, azután egy hajszálán és végtére egy nagyon finom kenderszálon felért az égbe, s ezek alatta mind nem szakadtak el. Így fölért az istenhez, egy öreg emberhez, nagy ősz szakállal, ki azt mondta neki: „Lányom, teved mindent próbáltam, de látom, hogy tisztá lélek vagy, azért te eredj és tanítsd a népet.“ Ekkor volt a szüz fogantatása; és csakhamar megszületett a messiás két alma alakjában és a két alma csodálatos módon gyermekeké változott, aztán ismét egy galamb lett belőle, mely azonnal elrepül a meny-nyekbe. — Így szól a hívő elbeszélése, s ha a szolgabíróság nem segít, a hit még tovább fog terjedni.

Özv. Lillin Ferencznő férje temetése után a tűzoltókari parancsnoksághoz egy sajátkezűleg írt köszönetet küldött, mely így hangzik:

T. Dengel József urnak! mint az Arad városi tűzoltókar őrnagyjának. Helyben. Fogadja ön forró köszönetemet és kérem nyilvánítsa azt a tűzoltókar mind azon t. cz. tagjainak, — kik férjem Lillin Ferencz temetésénél megjelenni szívesek voltak. Aradon 1871. évi junius hó 19-én. Tiszte-
lője özv. Lillin Ferencznő, szül. Klíngenspöck Anna. Közli Perczel Antal tűzoltókari titkár.

Jótékony czélú mükedvelő előadás.

Az aradi „Általános munkásegylet“ által rendezve, vasárnap junius 25-én, közkívánatra a színikörben a „Munkásegylet“ pénztára javára adatik:

Erdélyország hü csaplárosa,

vagy:

egy idegen alak.

Énekes vigjáték 1 felvonásban. Irta Duuka Gejza.

Ezt megelőzi:

SÜKETNEK KELL LENNI.

Bohózat 1 felvonásban, fordította Császár Miklós.

A két darab közt Kulcsovits József énekli: „Küldt a fa mandulástól“, mint „Ez a világ amilyen nagy“ várítóját.

Kezdeté 8 órakor.

Az önművelődésre törekvő együletet ajánlja Aradváros t. cz. közönségének pártfogásába,

a rendezőség.

Az aradmegyei takarékpénztár a takarékpénztári betételeket 6% kal kamatoztatja, le-
számítol naponta piaci és telepített váltókat, elő-
legez értékpapirokra és nyers terményekre, min-
denemű állam- és értékpapírok megvételét és el-
adását a pesti és bécsi börzén a legillendőbb felté-
telek mellett eszközli.

Közzgazdászlat.

Szomorú jelenség.

Amit eddig sem nem láttam, sem nem hallottam, írja Peterdy a „Gazd. L.“-ban, sőt a miről eddig az irodalom terén sem tudunk semmit — legalább én soha nem olvastam, — hogy a rozsban is lehet üszög, fájdalom, ez évben szomoruan tapasztalom; és pedig rozsüszög nálam ott mutatkozik, a hol a rozs legjobban diszlik és legbujábbban áll, különösen pedig a lapályos fekvésű nedves talaju földeken.

Könnyen felismerhető az üszögös kalász, mely a többi száguralaku szép sima kalászközt eltérőleg borzas, tokszálai szerte állanak, és magháza szét van nyilva, melyben ha az ember a szemet keresi, helyette egy hamvas pontot talál, mely szétnyomtatván, mint koromfekete üszöganyag mutatkozik.

Nevezetes jelenség, hogy ha az ily üszögös kalásznak a szárát széthasítjuk, a szár belső csőve koromfekete üszöganyaggal van végig futva, és a szár belső részére tapadva; ebből tisztán látszik, hogy a rozsüszög nem rozs szemmében képződik, mint a buzánál tapasztaljuk, vagy legalább mint a buzauzőgről eddig hittük, hanem a szárban, vagy helyesebben mondva a gyökben képződik, nevezetesen a mint a lisztanyag a növényenyben felolvadva a rozs szár csővében belől magképződés végett felszívódik, és ezen nedv keringésében üszögösödik meg, s a rozs szár belső csőüregét feketére festi.

Midőn én az üszög jelenségeit észrevettem, alig virágozott el a rozs egy némely kalász: még akkor is virágozott, és így a magképződés csak első alakulásában s fejletlen állapotban volt; nem tudom, hogy ezen üszöganyag fel fog-e egész terjedelmében a magszemből szivódni, és össze fog-e tömörülni úgy mint a buzánál? vagy a betegség ezen fejlődésben végzi pályáját, s nem fog-e a rozsban később úgy, mint a buzánban — az ugynevezett Kugelbrand kitépődni? ez mind később fogja magát igazolni.

Ép azért sietek gazdatársaim becses figyelmét ezen kör jelenségeire felhívni, hogy észleleteiket ezen szomorú tárgybán idejekorán megtehesék. — En eddig ezen roszbetegséget a sok hideg esőzésnek vagyok hajlandó tulajdonítani; és a menyinyben nálunk ily hideg nedves tavaszok igen ritkán fordulnak elő, míg ellenkezőleg az esőtlen tulságos forró tavaszi időjárás sokkal gyakoribb, — reményem, hogy ezen ismeretlen új betegség — mely az eddig ismert anyarozs betegségtől egészen eltérő — nem fog meghonosodni, és az idén

sem fog érzékeny veszteségeket okozni; de a mennyiben jelentkeznek, mindenesetre megérdemli, hogy kellő figyelemmel kísérjük, s e tárgybani tapasztalatainkról, s egymástól eltérő nézeteinkről egymást értesítsük. *)

* Valóban szomorú a szegény mezői gazda sorsa! az alföldön a buzát a rozsda lépi meg, ehhez jön aztán még egy új baj — a rozs nál. Szép aratási kiatlatás! Szerk.

Távirati tudósítás.			
a bécsi börzéről 1871. június 20-án.			
5% Metalliques . . .	59.45	Hittalintézet . . .	290. —
Nemzeti kölcsön . .	69.05	Váltó Londonra . .	123.95
1860. évi kölcsön . .	100.10	Edut.	121.85
Bankárzságy	777	Arany	5.89
20 frank-darabok 9.86			
A szerkesztésért felelős: Bettelheim V.			

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

A színtyei jegyzői laknál 618 frt előirányzott összeg erejéig építendő új istállóra nézve f. v. július hó 1-ső napján délelőtt 10 órakor Színtye község házánál árlejtés fog tartatni, mire mindazok, kik az építkezésre vállalkozni hajlandók ezenel meghívotnak.

Az építkezés tervezete, feltételei s egyáltalában az arra vonatkozó felvilágosítások a községi előjárásnál beszerezhetők.

Kelt Színtyén, 1871. évi június hó 18-án.

Román György, jegyző. **Bigér Mitru,** bírő.

891. szám. 502-3-3

Haszonbérleti hirdetés.

A pécsai magy. kir. kincst. tekintetes igazgatóság folyó évi június hó 1-én 1750. sz. a. kelt rendelete folytán az aradi Maros átkeles czéljából fentartandó komp átjárási révjog azon előre nem látható nap-tól kezdve, a melyen a közlekedés a mostani marosi hídon be fog szüntettetni, azon napig a melyen a közlekedés az új hídon, vagy pedig a kijavított régi hídon megnyiland, felsőbbi jóváhagyás fentartása mellett f. évi június hó 26-án délelőtti 9 órakor az alulirt Aradon székelő magy. kir. államjavak tisztartóságánál kápolna-utca 7-ik számú kincstári épületben nyilvános árverés útján bérbe adatni fog.

Bérleti kívánók az árveréshez illően meghívotnak, kik kötelesek szakképzettségüket, valamint vagyonai állásukat hiteles okmányokkal igazolni és 10% bánatpénzt letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak, ha azok a kellő bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel, továbbá a vagyonai állást igazoló hiteles okmányokkal ellátva legkésőbb a szóbeli árverés megkezdése előtt érkeznek bérmentesen, a bértárgy melyre az ajánlat tétetik megnevezendő és kiemelve, hogy ajánlattevő a bérbeadott tárgyat, valamint a haszonbéri feltételeket ismeri, s azok alapján teszi ajánlatát, az ajánlatban betükkel és számmal kiírandó a felajánlott bérösszeg.

Utó-ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. — Bérleti kívánók, kik vagyonai állásukat kellőleg nem igazolták, a multa nézve hátralelben vannak, vagy pedig csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak — kincstári bérletbe nem bocsáttatnak.

Aradon, június hó 12-én 1871.

Magy. kir. kincst. ménesi tisztartóság.

Hihetetlen, de mégis igaz,
hogy az alább felsorolt
regulált órák,
oly
mesés olcsó áron
adatok el.

Csak 10 frt egy valódi ezüst hengeróra, kristályüveggel, lonnal és jótállási jeggyel.

Csak 19 frt 50 kr egy valódi angol, finom tűz-aranyozású ezüst chronometer-óra, kettős köpenyvel, finoman románcozva, kristály-üveggel, finom talmi-arany lánczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 15 frt 50 kr egy valódi angol, finom tűz-aranyozású ezüst chronometer-óra, egy köpenyvel, láncz és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy valódi angol csinos talmi-arany henger-óra, legújabb mintájú, kettős kristály-üveggel, melyben a szerkezet elzárva is látható, talmi-arany láncz, medaillon és jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy talmi-arany óra, kettős köpenyvel, savonette, rugóra, kristály-üveg és nickelmüvel, valódi talmi-arany láncz és medaillon, valamint jótállási jeggyel.

Csak 17 frt egy valódi angol, ezüst horgony-óra, kristály-üveg és finom ésszel, láncz és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 15 vagy 18 frt egy angol P. Rine of Vales, remontoir-óra, a legérősebb csőüreggel, (caliber) kristály-üveggel, Nickelmüvel, valódi csinos talmi-aranyba foglalva. Ez órák a többiek felett azon előnnyel bírnak, hogy azokat kuka nélkül lehet igazítani és fehozni. Ily órákhoz mindenki egy talmi-arany lánczot, medaillon ingyen jótállási jeggyel kap.

Csak 15 vagy 18 frt egy egészen kisd nő-óra valódi ezüsből, valódi aranyozással nem különben valódi talmi-arany nyaklánczal és jótállási jeggyel.

Csak 13 frt egy ezüst henger-óra, rugóra és erős kristály-üveggel, nem különben áncz és medaillonnal talmi-aranyból.

Csak 22 frt egy legfinomabb ezüst horgony-óra, 15 rubinra, legfinomabb talmi-arany láncz és medaillon.

Csak 22 frt egy ezüst remontoir-óra, mely kules nélkül felhuzható, talmi-arany láncz és medaillon.

Csak 24, 26, 28 frt arany nő-órák, láncz medaillon és jótállási jeggyel. Továbbá 50-70 frtig csillor kövekkel (Brillantsstein).

Minden ezüst és arany óra, a cs. kir. főmek bélyegző hivatala által bélyegzett.

Talmi-arany lánczok: rövidke ft 1, 1.30, 1.60, 2.3, 3.4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Valamennyi órák első minőségűek, és másokkal csekélyebb minőségűekkel fel nem cserélendők.

Az összegnek előre beküldése, vagy utánvétele mellett minden megrendelés 24 óra alatt teljesítetik, és a kívánatnak meg nem felelő czikkelt, a legkészségesebben kicseréltetnek. **Nem regulált órák** 2 frt tal ocsóbbak. Ár-gyűzők ingyen.

Óraművesek és óra kereskedők, egy az órák minden nemeiben nagy választéku készletet találnak, és csak a közvetlen áruházban és első kézből megszerezés, valamint a nagybani tömeges árusítás teszi lehetővé az órákat oly olcsón árusítani.

1034-24-21 **GLATTAU N.**
I. bécsi óratelepszete (Etablissement.)
51. Kärntnerstrasse 51.
im Palais Baron Todesco.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Aradváros törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának 1871. évi május hó 13-ik napján 619. sz. a. kelt végzése alapján ezenel közhírré tétetik, miszerint Koditek Vince végrehajtató aradi lakosnak mint felperesnek Ludvig Magdolna aradi lakosnó mint végrehajtást szenvedő alperes elleni 530 frt tőkekövetelése és törvényes járuléka erejéig, az utóbbtól bíróság lefoglalt, — az Aradvárosi 1123. sz. tjkben A+1. alatt lefoglalt 2926 frt 50 kros becsült Arad halászatcai 28. számú ház és helyrajzi számú belteleknek tulajdonát képező fele része 1871. évi július hó 21-ik napján d. u. 3 órakor mint első árverési határnapon, — és esetleg 1871. évi augusztus hó 21-ik napján d. u. 3 órakor mint második árverési határnapon, a telekkönyvi hatóság helyiségében, bírói árverésen eladatni fog.

Venni szándékozik ezen árverésre azon kijelentéssel hivatnak meg, miszerint a megállapított — és egész terjedelmében a telekkönyvi hatóságnál bármikor megtekinthető árverési feltételek értelmében, — az ingatlan az első határnapon csak becsáron vagy azon felül, az esetleges második árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatni fog; miszerint minden árverelő az árverés előtt a becsá mint kiküldött árnak 10% bánatpénzzel a bírói kiküldött kezéhez letenni köteles, és a legtöbbet ígérő mint vevő, — ki az átirási illetéket kivül más terhet magára vállalni nem tartozik és a leütés után azonnal az ingatlan tellettes és teljes birtokába lép, a vételárnak egy harmadát a bánatpénz betuásával a leütésor azonnal, a hátralévő vételári összeget és pedig két egyenlő részben, a leütés napától számítandó három-három havi időközben, mindég 6% kamattal lefizetni kötezetven, mind addig az ingatlan telekkönyvi tulajdonába át nem megy, míg a p. t. r. 459. §-ának sulya alatt pontosan teljesítendő árverési feltételeknek mindenkben eleget nem tett.

Felszöllittatnak továbbá mind azon jelzálogos hitelezők, a kik nem Aradon vagy Arad közelében laknak, hogy — a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesők végett, Aradon megbízottai rendelkeznek; és annak nevét és lakását az árverés napjáig sz. kir. Aradvárosi telekk. hatóságnál jelentésk be, minthogy ellenkező esetben Varga János arad ügyvéd személyében hi atalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt ingatlan iránt tulajdoni, vagy más igényt érvényesíthetni vének, hogy igénykeresetüket, ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 napok alatt — habár külön értesítés nem nyertek is — az Aradvárosi telekkönyvi hatósághoz annál bizonyosabban nyújtsák be, minthogy ellenkező esetben azok a végrehajtást nem gátolhatván, egyedül a vételár feleslegére utasíttatni fognak.

Kelt Aradon, 1871. május hó 13-án.

Heppes Miklós,

tanácsnok, mint törvényszéki kiküldött.

Árverési hirdetés.

A szemlélti árvagyámság részéről Agrima Péter és Agrima Alexandra elleni végrehajtási ügyében 1871. sz. a. kelt árverési végzésénél fogva az O-Pécsai községi 21. sz. tjknyvben Agrima Péter neje Alexandra nevén felvett 800 frtra becsült, a 11. számú ház és beltelekkel álló ingatlan és a kiküldötti összegű elfogadott becsár 10% -nak letétele mellett Szemlakon a községi házánál 1871. évi július hó 15-ik napján becsáron, vagy azon alól is mindenkor d. e. 10 órakor követhető feltételek mellett el fog adatni.

Vevő a vételár 1/4-dét árverésor árverelő bíró kezébe, 3/4-dét a leütés után egy hó, és 1/4-dét két hó alatt, az utóbbiakat Aradmegye törvényszékénél lefizetni köteles.

Aradm. tkvi hatósága.

Kelt Aradon, 1871. évi május hó 6-ik napján.

Heppes Miklós, tanácsnok mint tszéki kiküldött.

Árverési hirdetés.

Vevő a vételár első részletének lefizése után a megvett ingatlanságnak azonnal tellettes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizése után a tkvi átirás által nyeri meg.

A birtok átruházási illetéket egyedül vevő viseli.

Evvél egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, hivatnak, hogy a perrendtartás 433. §-hoz képest itt helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét az eladásig jelentésk be, egyttal mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vének, felszöllittatnak mikéni a prdtás 466. §-sa értelmében igénykeresetüket törvényszabta határidő alatt nyújtsák be.

Kelt Aradmegye tszékének 1871. évi április hó 12-ik napján tartott telekkvi üléséből.

Aradm. tkvi hatósága.

Maláta-szappan

fürdői és pipere-használatra,
rendkívül gyógyítólag hat az izom-, csont- és idegbetegségekre (Bismarck herczeg, Heydt báró és Graffenried bárónő stb. nyilatkozata), eltávolítja a bőr minden tisztátalanságát s a bőrnek frís és élénk színezetet ad. (A „Wiener medicin. Presse“ tudósítása szerint.)
Valódi minőségben csupán udvari szállító
Hoff János cs. kir. szab. központi raktárában
Bécs 11. Kärntnering 11.
és Aradon Kontur és Reinhardt fűszerkereskedésében, templom-utca 10. sz. — Tótkomlóson Dancs László, Vígán Szepesy László uraknál kapható.
467-2*

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Aradváros törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának 1870. évi november hó 30-ik napján 1450. sz. a. kelt végzése alapján ezenel közhírré tétetik, miszerint Philippovits János csődtörvénye felperesnek Jorgovits Trifon alperes elleni 364 frt 63 kr. tőkekövetelése és törvényes járuléka erejéig, az utóbbtól bíróság lefoglalt, — az Aradvárosi 1094. számú tjkben A. + 5. 9. alatt lefoglalt 4439. helyr. sz. 841/1000 hold szántóföld — becsülvé 625 frtra és 5564. helyr. sz. 699/1000 hold szántóföld becsülvé 565 frt 62 krra, 1871. évi július hó 5-ik napján d. u. 3 órakor mint első árverési határnapon, — és esetleg 1871. évi augusztus hó 5-ik napján d. u. 3 órakor mint második árverési határnapon, a telekkönyvi hatóság helyiségében, bírói árverésen eladatni fog.

Venni szándékozik ezen árverésre azon kijelentéssel hivatnak meg, miszerint a megállapított — és egész terjedelmében a telekkönyvi hatóságnál bármikor megtekinthető árverési feltételek értelmében, — az ingatlan az első határnapon csak becsáron vagy azon felül, az esetleges második árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatni fog; miszerint minden árverelő az árverés előtt a becsá mint kiküldött árnak 10% bánatpénzzel a bírói kiküldött kezéhez letenni köteles, és a legtöbbet ígérő mint vevő, — ki az átirási illetéket kivül más terhet magára vállalni nem tartozik, és a leütés után azonnal az ingatlan tellettes és teljes birtokába lép, — a vételárnak egy harmadát, a bánatpénz betudásával a leütésor azonnal, a hátralévő vételári összeget pedig két egyenlő részletben, a leütés napjától számítandó 6 havi időközben, mindég 6% -os kamattal lefizetni kötezetven, mindaddig az ingatlan telekkönyvi tulajdonába át nem megy, míg a p. t. r. 459. §-ának sulya alatt pontosan teljesítendő árverési feltételeknek mindenkben eleget nem tett.

Felszöllittatnak továbbá mind azon jelzálogos hitelezők, a kik nem Aradon vagy Arad közelében laknak, — hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesők végett, Aradon megbízottai rendelkeznek; és annak nevét és lakását az árverés napjáig szab. kir. Aradvárosi telekk. hatóságnál jelentésk be, minthogy ellenkező esetben Winter Adolf arad ügyvéd személyében hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre felhivatnak mind azok, akik a lefoglalt ingatlan iránt tulajdoni, vagy más igényt érvényesíthetni vének, hogy igénykeresetüket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 napok alatt — habár külön értesítés nem nyertek is — az Aradvárosi telekkönyvi hatósághoz annál bizonyosabban nyújtsák be, minthogy ellenkező esetben azok a végrehajtást nem gátolhatván, egyedül a vételár feleslegére utasíttatni fognak.

Kelt Aradon, 1870. november 30-án.

Otturay Károly,

tanácsnok, mint törvényszéki kiküldött.

Árverési hirdetés.

Közhírré tétetik, hogy néh. Veamin Mitru ménesi ökökhagyo hagyatékához tartozó ménesi 136. sz. tjkben felvett és 100 frtra becsült belt. ház és 10 frtra becsült parlag szőlő f. é. június hó 28-án d. u. 3 órakor Ménés községánál tartandó közárverésen becsáron felül el fog adatni.

Aradon, 1871. évi június 6-án.

Avarffy Gyula, szolgabíró.

Hirdetmény.

Kállay János urnak a kaszaperi pusztán lévő birtoka, — 180 holdtól körülbelül 200 holdig — 1100 □ ölével számítva eladó; venni szándékozik vagy levél által, vagy személyesen a Kálló-Semjénben lakó tulajdonossal vagy Nagy-Kállóban lakó Puky László ügyvéd ural értekezhetnek.

Popp J. G. urnak gyak. fogorvos Bécsben, belváros, Bognergasse Nr. 2.

Időszakonkénti fogfájástól győttörtve, használtam az ön ismert **Anatherin szájvizét**, mire a fájdalom azonnal eltűnt. Hálára érzem magamat kötelezve ennél fogva, és az ön **Anatherin szájvizét** minden fogfájban szenvedőnek ajánlhatom.
Zara, január 1. 1869.

Dr. Martinov Ant. Nic.

Raktárak:

zen kitűnő tulajdonságai miatt mindenütt, sőt Németország, Helvetia, Török- és Angolország, Amerika, Holland, Belgium, Olaszország, Kelet és Dél-Itáliában méltán érdemlett elismerésben részesülő czikkelt látnak valódi és friss minőségben.

Kaphatók:
Aradon: Tones és Freyberger, Prinner W. S. uraknál, továbbá **Elías Henrik, Schwelengreber J., Elías Ármin, Ströbl F., Reinhardt és Bendik, és Bisztriczky József** urak kereskedésében.

Péc-kán: Stiller Ag. gyógyszerész, Nagy-Lakon: Lenhardt gyógyszerésze, Gyula: Müller gyógyszerész, Simándon: Csiky gyógyszerész, Pankotán: Tanfi gyógyszerész, Hold-Mező-Vásárhelyen: Adler J. gyógyszerész, Orosházán: Medveczki gyógyszerész, Sarkadon: Trajanovits gyógyszerész, Makón: Wail Márk, Siklóon: Nyers gyógyszerész, Váshelyen: Büchler, N-Szt. Miklós: Nahelt gyógyszerész, Mikó M., Szegeden: Kovács M. és Kovács L. gyógyszerész, Hatföld Schmur F. Szentes: Eisdröffer gyógyszerész, Szabadka: Milko, Félegyháza Hoffer gyógyszerész, Lippa: Bám Jozsef gyógyszerész, Bőszörmény: Lányi M. gyógyszerész, Nagy-Várad: Janki J., Huzella M., Bortinsky K. és Knon F. Hlász: Novák gyógyszerész, Új-Arad: Wagner C., Temesvár: Szandaváry Lajos, Kirinyá A. gyógyszerész, Kraul J., Jaaner K. és Péc J. C. gyógyszerész, Déva: Boniák és Gergely, Baja: Erzföld Fik, Cegléd: Perhay A. gyógyszerész. Datta: Braumüller J. gyógyszerész, — N. Kikinda Kissinger M., Illak Kemper L.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Aradváros törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának 1870. évi november hó 30-ik napján 1450. sz. a. kelt végzése alapján ezenel közhírré tétetik, miszerint Kohn Dávid aradi lakosnak mint végrehajtató felperesnek Klein János ar di lakos építész, mint végrehajtást szenvedő alperes elleni 100 frt tőkekövetelése és törvényes járuléka erejéig, az utóbbtól bíróság lefoglalt, — az Aradvárosi 1478. számú tjkben A. + 2 és 3 alatt lefoglalt 175 frt 70 kr. és 193 frt 24 krra becsült Sarkad elővárosi a töltésen 1. és 2. szám alatt fekvő házak és belteleknek — végrehajtást szenvedő tulajdonát képező fele részét 1871. évi július hó 22-ik napján d. u. 3 órakor mint első árverési határnapon, — és esetleg 1871. évi augusztus hó 22 ik napján d. u. 3 órakor mint második árverési határnapon, a telekkönyvi hatóság helyiségében, bírói árverésen eladatni fog.

Venni szándékozik ezen árverésre azon kijelentéssel hivatnak meg, miszerint a megállapított — és egész terjedelmében a telekkönyvi hatóságnál bármikor megtekinthető árverési feltételek értelmében, — az ingatlan az első határnapon csak becsáron vagy azon felül, az esetleges második árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatni fog; miszerint minden árverelő az árverés előtt a becsá mint kiküldött árnak 10% bánatpénzzel a bírói kiküldött kezéhez letenni köteles, és a legtöbbet ígérő mint vevő, — ki az átirási illetéket kivül más terhet magára vállalni nem tartozik, és a leütés után azonnal az ingatlan tellettes és teljes birtokába lép, — a vételárnak egy harmadát, a bánatpénz betudásával a leütésor azonnal, a hátralévő vételári összeget pedig két egyenlő részletben, a leütés napjától számítandó 6 havi időközben, mindég 6% -os kamattal lefizetni kötezetven, mindaddig az ingatlan telekkönyvi tulajdonába át nem megy, míg a p. t. r. 459. §-ának sulya alatt pontosan teljesítendő árverési feltételeknek mindenkben eleget nem tett.

Végre felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt ingatlan iránt tulajdoni, vagy más igényt érvényesíthetni vének, hogy igénykeresetüket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 napok alatt — habár külön értesítés nem nyertek is, az aradvárosi telekkönyvi hatósághoz annál bizonyosabban nyújtsák be, minthogy ellenkező esetben azok a végrehajtást nem gátolhatván, egyedül a vételár feleslegére utasíttatni fognak.

Kelt Aradon, 1871. évi május hó 6-ik napján.

Heppes Miklós,

tanácsnok, mint törvényszéki kiküldött.

Jó minőségű légszűrő SZALONNA

jutányosan eladó

Deutsch Bernátal, a Minorita zárda mellett 510-1-6

Hirdetmény.

Kállay János urnak a kaszaperi pusztán lévő birtoka, — 180 holdtól körülbelül 200 holdig — 1100 □ ölével számítva eladó; venni szándékozik vagy levél által, vagy személyesen a Kálló-Semjénben lakó tulajdonossal vagy Nagy-Kállóban lakó Puky László ügyvéd ural értekezhetnek.

Popp J. G. urnak gyak. fogorvos Bécsben, belváros, Bognergasse Nr. 2.

Időszakonkénti fogfájástól győttörtve, használtam az ön ismert **Anatherin szájvizét**, mire a fájdalom azonnal eltűnt. Hálára érzem magamat kötelezve ennél fogva, és az ön **Anatherin szájvizét** minden fogfájban szenvedőnek ajánlhatom.
Zara, január 1. 1869.

Dr. Martinov Ant. Nic.

Raktárak:

zen kitűnő tulajdonságai miatt mindenütt, sőt Németország, Helvetia, Török- és Angolország, Amerika, Holland, Belgium, Olaszország, Kelet és Dél-Itáliában méltán érdemlett elismerésben részesülő czikkelt látnak valódi és friss minőségben.

Kaphatók:
Aradon: Tones és Freyberger, Prinner W. S. uraknál, továbbá **Elías Henrik, Schwelengreber J., Elías Ármin, Ströbl F., Reinhardt és Bendik, és Bisztriczky József** urak kereskedésében.

Péc-kán: Stiller Ag. gyógyszerész, Nagy-Lakon: Lenhardt gyógyszerésze, Gyula: Müller gyógyszerész, Simándon: Csiky gyógyszerész, Pankotán: Tanfi gyógyszerész, Hold-Mező-Vásárhelyen: Adler J. gyógyszerész, Orosházán: Medveczki gyógyszerész, Sarkadon: Trajanovits gyógyszerész, Makón: Wail Márk, Siklóon: Nyers gyógyszerész, Váshelyen: Büchler, N-Szt. Miklós: Nahelt gyógyszerész, Mikó M., Szegeden: Kovács M. és Kovács L. gyógyszerész, Hatföld Schmur F. Szentes: Eisdröffer gyógyszerész, Szabadka: Milko, Félegyháza Hoffer gyógyszerész, Lippa: Bám Jozsef gyógyszerész, Bőszörmény: Lányi M. gyógyszerész, Nagy-Várad: Janki J., Huzella M., Bortinsky K. és Knon F. Hlász: Novák gyógyszerész, Új-Arad: Wagner C., Temesvár: Szandaváry Lajos, Kirinyá A. gyógyszerész, Kraul J., Jaaner K. és Péc J. C. gyógyszerész, Déva: Boniák és Gergely, Baja: Erzföld Fik, Cegléd: Perhay A. gyógyszerész. Datta: Braumüller J. gyógyszerész, — N. Kikinda Kissinger M., Illak Kemper L.